

ผลการใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัย

อ.สรรพยา จ.ชัยนาท

The Results of Using the Parent Educational Package to Enhance Literacy

Development of Preschool Children in Suppaya Chainat Province

ศรดา ปัญญาโรจน์รุ่ง¹ ปิยชาติ หอวัฒนกุล¹

Saruda Punyarojrun¹ and Piyachad Horwattanakul¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ และ 4) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของผู้ปกครองก่อนและหลังการให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะและเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ ที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสรรพยา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท จำนวน 15 ครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง แบบตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่บ้าน แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อชุดให้ความรู้ แบบทดสอบความรู้ผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองทำให้เด็กมีพฤติกรรมการรู้หนังสือส่วนใหญ่พฤติกรรมอยู่ในระดับดี 2) พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กวัยเตาะแตะที่มีคะแนนมากที่สุดคือ พฤติกรรมหยิบหนังสือมาเปิดดูรูปภาพหรือข้อความ กิจกรรมที่ทำให้เด็กวัยเตาะแตะมีคะแนนพฤติกรรมการรู้หนังสือมากที่สุด คือ กิจกรรมหนังสือทำมือ 3) ผู้ปกครองมีความพึงพอใจชุดให้ความรู้ผู้ปกครองในระดับมาก และมีความพึงพอใจต่อชุดให้ความรู้มากที่สุดในการนำไปใช้ 4) ผู้ปกครองมีคะแนนหลังการให้ความรู้ผู้ปกครองสูงกว่าก่อนการให้ความรู้ผู้ปกครอง

คำสำคัญ: ชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง พฤติกรรมการรู้หนังสือ เด็กปฐมวัย

Abstract

The purposes of this research were: 1) to construct parent educational package to enhance literacy behaviors of the preschool children: toddlers ; 2) to investigate literacy behavior of the toddlers ; 3) to examine parents satisfaction towards literacy behaviors of the toddlers and 4) to compare parents knowledge before and after participating in the experiment. Target groups were the toddlers and their parents in the child development center. The instruments used in this study were educational package for parents, checklist of home environment, observation and recording of literacy behavior of the toddlers, questionnaire on parents satisfaction towards educational package, and test of parent knowledge to enhance literacy behaviors of the toddlers. Data were analyzed by mean, standard deviation, and content analysis.

Results indicated that: 1) educational Package for parents enhanced literacy behaviors of the toddlers at good level. 2) The toddlers had the highest literacy behavioral scores on requesting others to open the books and look pictures or story and enjoyed most in handwork book activity. 3) Parents were satisfied most in the application of the activities. 4) Parents had higher posttest scores after participating in the experiment than those of pretest scores.

Keywords: Parent educational package, Literacy behavior, Preschool children

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

การอ่านหนังสือ คือการหาข้อมูลความรู้ และความคิด การมีวินัยรู้จักการอ่านหนังสือ สะท้อนถึงความรู้ของใคร่คนๆ นั้น และถ้าคนจำนวนมากในสังคมมีนิสัยใฝ่รู้และรักการอ่านก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมสังคม ทำอย่างไรให้คนหนุ่มสาว เยาวชนรักการอ่าน และมีความสนุกในการอ่านหนังสือไม่ใช่เรื่องง่าย ความอยากรู้อยากเห็นหรือใฝ่รู้เป็นตัวแปรอันสำคัญ แต่ความอยากรู้อยากเห็นและรักการอ่านหนังสือจะต้องผ่านการกล่อมเกลามาจากพ่อแม่ ถ้าพ่อแม่อ่านหนังสือให้ลูกเห็น เด็กก็จะมีนิสัยชอบการอ่านหนังสือตามพ่อแม่ (ลิขิต ธีรเวคิน. 2548)

เด็กปฐมวัยในช่วงวัยเตาะแตะ เป็นช่วงวัยสำคัญอย่างยิ่งของชีวิตมนุษย์ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือควรทำในช่วงวัยที่เด็กอยู่ในวัยเตาะแตะ เพราะลักษณะธรรมชาติของเด็กวัยเตาะแตะ เป็นวัยนักค้น เด็กเรียนรู้ทุกอย่างจากสิ่งที่ค้น เป็นวัยแห่งการสำรวจสิ่งใหม่ๆ มีความอยากรู้อยากเห็นสูง ชอบซักถามในทุกอย่างทุกอย่างหรือทุกเรื่องราวที่ตนได้พบเห็น เป็นวัยแห่งปัญญาเนื่องจากต้องการทำอะไรด้วยตนเอง แสดงถึงความสามารถ เป็นวัยที่มีความเข้าใจภาษา ซึ่งภาษา เป็นผลสัมฤทธิ์ทางปัญญา ที่สำคัญในตอนปลายของวัยนี้ คือ อายุ 2-3 ปี พัฒนาการทางสมองพร้อมที่จะพัฒนา

ปัญญาได้อย่างเต็มความสามารถ (Whaley and Wong, 1991 : 674) ในช่วงปลายวัยของเด็กวัยนี้ เป็นระยะที่เด็กพูดเป็นประโยคได้ ซึ่งเป็นระยะที่เด็กมีพัฒนาการทางภาษาเด่นชัด ชอบพูด ชอบคุย ชอบเล่าเรื่อง (กิตติวดี บุญเชื้อ และอัญญณณิ บุญเชื้อ, 2549) เด็กวัยนี้สามารถเรียนรู้การใช้ภาษาอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมทางสังคมของเด็ก เด็กวัยเตาะแตะ จึงเป็นวัยที่พร้อมจะเรียนรู้ก่อนเข้าโรงเรียน เพราะเด็กมีพัฒนาการทางภาษารวดเร็วกว่าที่สัมผัสแล้วซึมซับสร้างเป็นองค์ความรู้ในตนให้เกิดขึ้นทุกอย่างที่เด็กได้เล่น ได้สัมผัส เด็กเรียนรู้ภาษาเพื่อจะเรียนรู้หนังสือ (Morrow, 1993: 50) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญของเด็กวัยเตาะแตะว่าเป็นวัยที่เหมาะสมที่สุดในสร้างนิสัยรักการอ่านด้วยการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็ก

บ้านเป็นสถานที่ที่เหมาะสมที่สุดในการเรียนรู้ภาษา เพราะเด็กจะได้รับการตอบสนองเป็นรายบุคคล (Schollosser and Phillip, 1991: 19) ความอยากรู้อยากเห็นหรือใฝ่รู้เป็นตัวแปรสำคัญ แต่ความอยากรู้อยากเห็นและรักการอ่านหนังสือจะต้องผ่านการกล่อมเกลามาจากพ่อแม่ ถ้าพ่อแม่อ่านหนังสือให้ลูกเห็น ลูกก็จะมีนิสัยชอบการอ่านหนังสือตามพ่อแม่ (ลิขิต ธีรเวคิน, 2548: 156)

ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กวัยเตาะแตะ โดยผู้วิจัยสร้างชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กวัยเตาะแตะด้วยการบูรณาการแนวคิดทฤษฎีสองแนวคิดทฤษฎี คือ แนวคิดทฤษฎีการสอนภาษาแบบธรรมชาติหรือแบบองค์รวมของกู๊ดแมน (Goodman, 1986: 185) และแนวคิดทฤษฎีวิวัฒนาการเชิงสังคมของไวโกตสกี (Vygotsky) เพื่อศึกษาผลของการให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กวัยเตาะแตะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ
4. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาทดลอง ซึ่งได้กำหนดระเบียบวิจัยไว้ดังนี้

ประชากร

ประชากรเป้าหมาย คือ ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล อ.สรรพยา จ.ชัยนาท จำนวน 15 ครอบครัว

คุณสมบัติของประชากรเป้าหมาย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติไว้ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 2-3 ปี (วัยเตาะแตะ)
2. ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ
3. ผู้ปกครองมีความยินดีและสามารถเข้าร่วมโครงการได้ตลอดระยะเวลาของโครงการที่กำหนด
4. ผู้ปกครองต้องเป็นผู้ที่พักอาศัยอยู่บ้านเดียวกันกับเด็ก

5. ผู้ปกครองมีเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับเด็กตามชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็ก

6. ผู้ปกครองต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ได้แก่ การทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็ก การส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือตามกิจกรรมในชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เป็นต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1. เครื่องมือหรือชุดนวัตกรรม ได้แก่ ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยในช่วงวัยเตาะแตะ ประกอบด้วย สารความรู้ และกิจกรรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลผู้ปกครองและเด็ก การเลี้ยงดูเด็ก การใช้เวลาทำกิจกรรมร่วมกับเด็กและการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็กก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย

2.2 แบบตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่บ้าน

2.3 แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ โดยใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ

2.4 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการให้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ ในด้านสารความรู้ กิจกรรม สื่อและอุปกรณ์ และการนำไปใช้

2.5 แบบทดสอบความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็ก

ปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้ผู้ปกครองก่อนและหลังการให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กวัยเตาะแตะ

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยในช่วงวัยเตาะแตะ จากแนวคิดทฤษฎีการสอนภาษาแบบธรรมชาติของ กูดแมน และแนวคิดทฤษฎีวัฒนธรรมเชิงสังคมของไวคอตสกี

2. สร้างชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง

จากการศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัย และการศึกษาข้อมูลจากประชากรเป้าหมายนำมาใช้สร้างชุดให้ความรู้ผู้ปกครองได้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองจำนวน 8 เล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 สารความรู้เรื่องความสำคัญของการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือ

กิจกรรมที่ 1.1 พยัญชนะที่คล้ายกัน

กิจกรรมที่ 1.2 เจ็ดวันเจ็ดสี

เล่มที่ 2 สารความรู้เรื่องบทบาทของผู้ปกครอง

กิจกรรมที่ 2.1 เรารักคุณพ่อ

กิจกรรมที่ 2.2 อาหารของใคร

เล่มที่ 3 สารความรู้เรื่องการส่งเสริมภาษาให้เด็ก

กิจกรรมที่ 3.1 ตัวหนังสือในชื่อ

กิจกรรมที่ 3.2 ต่างกันหรือเหมือนกันนะ

เล่มที่ 4 สารความรู้เรื่องการสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวย

กิจกรรมที่ 4.1 เกมหาสมบัติ

กิจกรรมที่ 4.2 เมนูอาหารไข่

เล่มที่ 5 สารความรู้เรื่องทางเลือกหนังสือสำหรับเด็ก

กิจกรรมที่ 5.1 ภาพสัตว์ปริศนา

กิจกรรมที่ 5.2 เกมโดมิโน

เล่มที่ 6 สารความรู้เรื่องการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง

กิจกรรมที่ 6.1 อ่านหนังสือ: ลีลาสายใยรัก

กิจกรรมที่ 6.2 ไปเที่ยวสวนสัตว์

เล่มที่ 7 สารความรู้เรื่องสื่อเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือ

กิจกรรมที่ 7.1 ช่วยค้นหา

กิจกรรมที่ 7.2 เกมนกน้อยสองตัว

เล่มที่ 8 สารความรู้เรื่องการเตรียมลูกให้เป็นนักอ่าน

กิจกรรมที่ 8.1 หนังสือทำมือ

กิจกรรมที่ 8.2 ลูกหมาหลงทาง

3. นำไปใช้กับประชากรเป้าหมาย

การนำชุดให้ความรู้ผู้ปกครองไปใช้กับประชากรเป้าหมาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการให้ความรู้ผู้ปกครอง โดยใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัย ช่วงวัยเตาะแตะที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งได้ทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไขแล้วและนำมาใช้กับประชากรเป้าหมาย ได้แก่ผู้ปกครองและเด็กที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล อ.สรรพยา จ.ชัยนาท การดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะเตรียมการก่อนทดลอง (สัปดาห์ที่ 1) ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยประชาสัมพันธ์โครงการและสอบถามความจำนงของผู้ปกครองในการเข้าร่วมโครงการวิจัย

2. เชิญผู้ปกครองประชุมเพื่อแนะนำโครงการวิจัย เรื่อง การให้ความรู้ผู้ปกครอง

เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ

3. ผู้วิจัยได้ทดสอบความรู้ของผู้ปกครองเรื่องการส่งเสริมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ

4. ผู้วิจัยตรวจเยี่ยมบ้านกลุ่มเป้าหมายจำนวน 15 ครอบครัว เพื่อสร้างความคุ้นเคยและสังเกตสภาพแวดล้อมที่บ้าน โดยมีการบันทึกลงในแบบตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่บ้าน

ระยะที่ 2 ระยะทดลอง (สัปดาห์ที่ 2-9) ดำเนินการดังนี้

1. จัดการประชุมอบรมให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้ผู้ปกครองนำไปใช้ส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กวัยเตาะแตะ ด้วยการให้ความรู้ตามสารความรู้ และสาธิตการดำเนินกิจกรรม ตามชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ

2. ในการจัดประชุมอบรมและสนทนากลุ่มการให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ ผู้ปกครองจะได้รับชุดให้ความรู้ผู้ปกครองสัปดาห์ละ 1 เล่ม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กวัยเตาะแตะ และสื่ออุปกรณ์ตามกิจกรรมในชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อนำไปใช้ส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็กที่บ้าน

3. ในการประชุมอบรมการให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รายงานความก้าวหน้า อุปสรรคปัญหาของการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็กและร่วมกันเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา

4. ในระหว่างระยะการทดลอง ผู้วิจัยไปเยี่ยมบ้านกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้คำแนะนำใน

การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริม
พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัย
เตาะแตะ พร้อมทั้งตอบข้อซักถาม และข้อสงสัย
ของผู้ปกครอง

ระยะที่ 3 ระยะหลังการทดลอง (สัปดาห์ที่ 10) ดำเนินการดังนี้

1) ผู้วิจัยให้ผู้ปกครองทำแบบทดสอบ
ความรู้ของผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้
หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ ซึ่งเป็นชุด
เดียวกับแบบทดสอบความรู้ของผู้ปกครองระยะ
ก่อนการให้ความรู้ผู้ปกครอง

2) ผู้วิจัยให้ผู้ปกครองร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อโครงการวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุด
ให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้
หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะนี้ ในด้าน
ความรู้ที่ผู้ปกครองได้รับและผลของการส่งเสริม
พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัย
เตาะแตะ

ผลการวิจัย

1) ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองทำให้เด็ก
มีพฤติกรรมการรู้หนังสือส่วนใหญ่พฤติกรรมอยู่ใน
ระดับดี

2) พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กวัย
เตาะแตะที่มีคะแนนมากที่สุด คือ พฤติกรรมหยิบ
หนังสือมาเปิดดูรูปหรือข้อความ กิจกรรมที่ทำ
ให้เด็กวัยเตาะแตะมีคะแนนพฤติกรรมการรู้หนังสือ
มากที่สุด คือ กิจกรรมหนังสือทำมือ

3) ผู้ปกครองมีความพึงพอใจชุดให้ความรู้
ผู้ปกครองในระดับมาก และมีความพึงพอใจต่อชุด
ให้ความรู้มากที่สุดในการนำไปใช้

4) ผู้ปกครองมีคะแนนหลังการให้ความรู้
ผู้ปกครองสูงกว่าก่อนการให้ความรู้ผู้ปกครอง

อภิปรายผลการวิจัย

1. การสร้างชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กวัย เตาะแตะ

ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริม
พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วง
วัยเตาะแตะ เป็นการบูรณาการแนวคิดทฤษฎี
การสอนภาษาแบบธรรมชาติของกูดแมน และ
แนวคิดทฤษฎีวิวัฒนาการเชิงสังคมของ ไวโกตสกี
ส่งผลให้เกิดองค์ความรู้ในการส่งเสริมพฤติกรรมการ
รู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ
ว่า การส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็ก
ปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะสามารถส่งเสริมพฤติกรรมการ
รู้หนังสือให้แก่เด็กได้โดยใช้กิจกรรม
ที่หลากหลายไม่เพียงเฉพาะหนังสือหรือการอ่าน
หนังสือหรือเล่นิทานให้เด็กฟังเท่านั้น แต่กิจกรรม
สื่อและอุปกรณ์อื่นที่มีอยู่รอบตัวที่สามารถนำมาใช้
เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็กได้ดี
โดยพิจารณาจากกิจกรรมของชุดให้ความรู้ที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้นนี้ พบว่าคะแนนพฤติกรรมการรู้หนังสือ
ของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะเกือบทุกพฤติกรรมการ
รู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ
มีคะแนนเฉลี่ยสูง ชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง
ประกอบด้วย สารความรู้ และกิจกรรม
ที่ผู้ปกครองนำไปใช้ ส่งผลต่อพฤติกรรมการรู้
หนังสือของเด็กในระดับดีทุกพฤติกรรมชุดให้
ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้
หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วง วัยเตาะแตะนี้ ส่งผลให้
ผู้ปกครองได้ใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริม
พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัย
เตาะแตะ เป็นการเปิดโอกาสให้ครอบครัว
มีบทบาทในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
และร่วมแก้ปัญหาการไม่รักการอ่านหนังสือใน
ระดับพื้นฐานที่สำคัญที่มีผลต่อระดับอื่นต่อไป

2. พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ

ผลของกิจกรรมจากชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะที่มีผลต่อพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ จากการวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบว่า เด็กวัยเตาะแตะมีคะแนนพฤติกรรมหยิบหนังสือมาเปิดดูรูปภาพหรือข้อความ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผู้วิจัย ได้เคยทำการศึกษาก่อนหน้านี้ว่า ผู้ปกครองโดยใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กวัยเตาะแตะ พบว่าเด็กมีพฤติกรรมหยิบหนังสือมาเปิดดูรูปภาพหรือข้อความ และพฤติกรรมขอให้ผู้อื่นอ่านหนังสือหรือเล่าเรื่องในหนังสือให้ฟังมากที่สุด (ศรดา ปัญญาโรจน์รุ่ง. 2553: 180) ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า เป็นลักษณะของเด็กที่มีความพร้อมด้านการอ่านสอดคล้อง กับสมาคม N.S.S.E (National Society for the Study of Education อ้างถึงใน กนกพร บุษยะกนิษฐ์. 2539: 100) ที่ได้ระบุว่า พฤติกรรมขอให้ผู้อื่นอ่านหนังสือให้ฟังเป็นพฤติกรรมที่บ่งชี้การมีนิสัยรักการอ่าน และพฤติกรรมหยิบหนังสือมาเปิดอ่าน เป็นพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ

นอกจากนี้ผลของการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า เด็กสนใจทำกิจกรรมจากชุดให้ความรู้ผู้ปกครองที่นำไปใช้เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ โดยดูจากคะแนนพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ ในเรื่องความสนใจทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือ แสดงว่า กิจกรรมในชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ มีผลต่อการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็ก

ปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ โดยเฉพาะกิจกรรมหนังสือทำมือ กิจกรรมเมนูอาหารไข่ กิจกรรมเกมหาสมบัติ กิจกรรมเกมโดมิโน และกิจกรรมภาพสัตว์ปริศนา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการรู้หนังสือสูงใน 5 อันดับแรกของคะแนนพฤติกรรม ซึ่งจากผลการวิจัยนี้จึงได้ข้อค้นพบว่า กิจกรรมที่ทำให้เด็กได้คะแนนพฤติกรรมการรู้หนังสือสูง เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับสัตว์ กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมหนังสือทำมือ ซึ่งเด็กส่วนใหญ่ทำหนังสือเกี่ยวกับสัตว์ และกิจกรรมภาพสัตว์ปริศนา ซึ่งเป็นกิจกรรมให้เด็กทายภาพสัตว์จากข้อความ ในบทกลอนจากที่ผู้ปกครองอ่านให้ฟัง จากการศึกษาเอกสารพบว่า เด็กวัยเตาะแตะมีความสนใจเกี่ยวกับสัตว์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องรูปแบบการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เด็กอายุ 1-3 ปี สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550: 24-26) เรื่องที่ระบุไว้ว่าเนื้อหาที่ “โดนใจ” เด็กวัย 1-3 ปี ได้แก่ ความน่ารักในพฤติกรรมของตัวละครที่เป็นสัตว์ และสอดคล้องกับพรจันทร์ จันทร์วิมล (2529: 39) ได้กล่าวไว้ว่า เรื่องที่เด็กสนใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตเด็กๆ และสัตว์ต่างๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ นิตยา ประพฤติกิจ (2546: 72) ที่ได้กล่าวว่า เด็กวัย 19-30 เดือน ชอบเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์เลื้อย เช่น แมว สุนัข ฯลฯ เกี่ยวกับการหลงทางและการช่วยตนเอง เป็นต้น

3. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการให้ความรู้ผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีความพึงพอใจชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อชุดให้ความรู้ผู้ปกครองมากที่สุด ในด้านการนำไปใช้ จึงทำให้ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบว่า ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรม การรู้หนังสือ

ของ เด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะจากการบูรณาการแนวคิดทฤษฎีการสอนภาษาแบบธรรมชาติ และแนวคิดทฤษฎีวิวัฒนาการเชิงสังคม ทำให้เกิดผลดีที่ผู้ปกครองนำไปใช้ได้ผลต่อการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็ก ในระยะแรกมีคำถามจากผู้ปกครองหลายคำถามที่แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองมีความกังวลและมีความคิดรวบยอดว่า พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ คือ การให้เด็กอ่านหนังสือได้ จำตัวอักษรได้ บอกและเรียกชื่อตัวอักษรได้ถูกต้อง แต่หลังจากที่ผู้ปกครองได้รับความรู้ไประยะหนึ่งแล้ว ผู้ปกครองจึงเห็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็กด้วยการจัดกิจกรรมที่เข้ากับการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก และผู้ปกครองก็ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้ด้วยความสมัครใจ มุ่งมั่น ตั้งใจ ประกอบกับกิจกรรมของชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะแต่ละกิจกรรมก็ทำให้ผู้ปกครองและเด็กสนุกสนานได้ความรู้ ดังเช่นที่ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นว่า “เด็กได้เรียนรู้สนใจอ่านและขีดเขียน ทำให้ผู้ปกครองต้องเรียนรู้ไปด้วย เพื่อจะพัฒนาเด็ก” “อยากให้มีกิจกรรมแบบนี้บ่อยๆ” และกล่าวว่า “กิจกรรมแต่ละอย่างที่ได้จัดมาน่าสนใจ ทำให้เด็กอยากทำ” ซึ่งตัวอย่างเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่มีต่อการให้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ

4. ความรู้ของผู้ปกครองที่ได้จากการให้ความรู้ผู้ปกครองด้วยชุดให้ความรู้เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กวัยเตาะแตะ

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความรู้เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือมาก

ขึ้นหลังจากได้รับความรู้จากชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง และส่งผลต่อการส่งเสริมพฤติกรรม การรู้หนังสือของเด็ก สอดคล้องกับที่ รัชณี รัตน (2547: 33) กล่าวว่า การให้ความรู้ผู้ปกครอง เป็นวิธีการช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็ก การอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การให้ความรู้กับผู้ปกครองจึงมีความสำคัญ และสอดคล้องกับ ฮิวเบเนอร์ (Huebner, 2000: 299) ที่ได้ศึกษาเรื่องการให้ความรู้การกระตุ้นและการจัดหาหนังสือรวมถึงการฝึกอบรมให้ผู้ปกครองนำกิจกรรมโปรแกรมการอ่านไปใช้กับเด็กที่บ้าน โดยทำการศึกษาเด็กอายุ 2-3 ปี ผลการศึกษาพบว่า เด็กสนุกสนานในการอ่าน ร่วมกัน มีความใกล้ชิดสนิทสนม มีส่วนร่วมในเชิงบวก มีการใช้เวลาร่วมกัน มีความรู้คำศัพท์และทักษะทางภาษาเพิ่มขึ้น และนอกจากที่ผู้ปกครองได้นำความรู้ การสอนแบบธรรมชาติไปใช้ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ขึ้นเองตามธรรมชาติจากสิ่งหนึ่งที่พบเห็น จึงเห็นได้ว่าการให้ความรู้ผู้ปกครองเป็นการช่วยให้ผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็ก และเพิ่มทักษะความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้แก่เด็กด้วย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะให้เป็นทุนที่มีคุณค่า โดยการให้ความรู้ผู้ปกครองจากการให้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง

1.1 การสร้างชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็ก

ปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะได้ผลดี จึงน่าจะเป็นแนวทางให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องนำชุดให้ ความรู้ผู้ปกครองที่ได้สร้างนั้นไปใช้ประโยชน์ ได้ บรรลุตามวัตถุประสงค์

1.2 ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นลักษณะกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลาย ผู้ปกครองอาจนำชุดให้ ความรู้ผู้ปกครองเล่มใด กิจกรรมใดมาใช้ก่อนก็ได้เพื่อให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับสถานการณ์ ณ เวลานั้น

2. พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ

จากผลการวิจัยที่พบว่า เด็กวัยเตาะแตะ มีพฤติกรรมการรู้หนังสืออยู่ในระดับดี ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็กและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็ก สามารถนำชุดให้ ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริม พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กไปใช้กับกลุ่ม ผู้ปกครองที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน การศึกษา ได้แก่ หน่วยงานทางการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลที่รับผิดชอบ ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก โดยของบประมาณจากรัฐบาลในการ จัดการอบรมครูที่ดูแลเด็กวัยเตาะแตะ ซึ่งเป็นการ ดำเนินการเชิงนโยบายระดับชาติต่อไป

3. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อชุดให้ ความรู้ผู้ปกครอง

ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองมีความ พึงพอใจอยู่ในระดับดี และพึงพอใจมากที่สุด ในด้านการนำไปใช้ ดังนั้นจึงน่าจะเชื่อได้ว่าหากนำชุด ให้ความรู้ผู้ปกครองนี้ไปให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เด็กได้ใช้ก็จะส่งผลให้ผู้ปกครองมีทัศนคติที่ดี และเป็นแรงจูงใจที่จะส่งเสริมพฤติกรรมการรู้ หนังสือให้เด็กวัยเตาะแตะ หรือบุตรหลานที่อยู่ใน วัยเตาะแตะ

4. ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ

ผลการวิจัยที่พบว่า ผู้ปกครองมีความรู้ มากขึ้นหลังจากใช้ชุดให้ ความรู้ผู้ปกครอง ดังนั้น เพื่อให้เกิด การขยายผล เพิ่ม ศักยภาพ ของผู้ปกครอง และเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้ หนังสือให้เด็กวัยเตาะแตะ กระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ องค์การเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็ก โรงเรียนที่มีชั้นเตรียมอนุบาล หรือชั้นเด็กเล็ก ควรเผยแพร่แนวทางการส่งเสริม พฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็กปฐมวัยช่วงวัย เตาะแตะ โดย การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ผู้ดูแล เด็ก ด้วยการให้ชุดให้ ความรู้ผู้ปกครองจากการ วิจัยครั้งนี้ เพื่อให้บุคคลกลุ่มนี้นำไปใช้ในการ ส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็กปฐมวัยช่วง วัยเตาะแตะ

ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการใช้ชุดความรู้ตาม กรอบแนวคิดนี้ซ้ำอีก โดยศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่นำไปสู่การร่วมมืออธิบาย ทำนาย เช่น การอบรม เลี้ยงดู ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพ ของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้ หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะแตะ

2. ควรสร้างชุดให้ ความรู้ผู้ปกครองโดย นำเสนอกิจกรรมให้เป็นชุดเรื่องราวเพื่อ ที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของเด็ก เช่น ชุดกิจกรรมเรื่องสัตว์เลี้ยง ชุดกิจกรรมเรื่องสัตว์ป่า ชุดกิจกรรมเรื่องอาหาร ชุดกิจกรรมเรื่อง ครอบครัว เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาการให้ ความรู้ ผู้ปกครองโดยการวิจัยเชิงสำรวจ ความต้องการ ของผู้ปกครองที่ต้องการได้รับความรู้เพื่อส่งเสริม พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัย

เตาะเตะ แล้วทำการวิจัยให้ความรู้ผู้ปกครอง ซึ่งจะเป็นการส่งผลต่อการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัย ช่วงวัยเตาะเตะในวงกว้างด้วย

4. ควรมีการศึกษาผลของการใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะเตะ โดยปรับปรุงกิจกรรมในชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง 5 อันดับสุดท้าย ที่เด็กมีคะแนนของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยช่วงวัยเตาะเตะ ได้แก่ กิจกรรมช่วยค้นหา กิจกรรมพยัญชนะที่คล้ายกัน กิจกรรมเกมนกน้อยสองตัว กิจกรรมเรารักคุณพ่อ และกิจกรรมเจ็ดวันเจ็ดสี

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร บุญยะกนิษฐ์. (2539). **พัฒนาการทางภาษากับการสอนภาษาเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: คณะครู ศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- กิตติยวดี บุญเชื้อและอัญญมณี บุญเชื้อ. **สอนภาษาอย่างไรให้ลูกเก่ง**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สาระเด็ก. 2549.
- นิตยา ประพฤติกิจ. (พฤษภาคม 2546). “การให้การศึกษาและการมีส่วนร่วมของพ่อแม่” **เอกสารประกอบการศึกษา**. เพชรบุรี : คณะครูศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
- พรจันทร์ จันทวิมล. (มิถุนายน 2529). “การเล่นิทานสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน” **ลูกรัก**. 4(4) : 103-150.
- ลิขิต ชีรวัดิน. **คนไทยในอุดมคติ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม็ค. 2548.
- ศรุดา ปัญญาโรจน์รุ่ง . (2553) . **การให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กวัยเตาะเตะ** . ดุษฎีนิพนธ์สาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- Goodman, K. S. **What's Whole in Whole Language?** New Hamshires Heinemann: Educational Books. 1986.
- Morrow, L. M. **Literacy Development in Early Year: Helping Children Read and Write**. U.S.A: Division and Schuster. 1993.
- Schollosser, K. G. and Phillips, V. L. **Beginning in Whole Language**. New York: Scholastic. 1991.
- Whaley, L. F. and Wong, D. L. **Nursing Care of Infants and Children**. St. Louise: Mosby Year Book. 1991.